

15.09.2016

Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти про фінансування науки у 2017 році

7 вересня 2016 р. відбулось засідання Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, на якому було розглянуто питання «Про проект Постанови «Про Основні напрями бюджетної політики на 2017 рік» (реєстр. № 4971 від 13.07.2016 р.), поданий Кабінетом Міністрів України, та проектні показники фінансування освіти і науки з Державного бюджету України у 2017 р. ([Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського](#)).

На засіданні комітету були запрошені і брали участь у його роботі міністр освіти і науки Л. Гриневич, представники Міністерства фінансів, керівництво НАН України і національних галузевих академій, ректори ряду університетів. Від НАН України на засіданні були віце-президент А. Загородній і голова профспілки А. Широков.

Після вступного слова керівника комітету О. Співаковського і міністра Л. Гриневич відбулось обговорення проекту рішення. У своєму виступі А. Загородній і А. Широков обґрунтували необхідність врахування в повному обсязі бюджетного запиту НАН України на 2017 р. і довели до відома аудиторії інформацію щодо критичного фінансового стану, у якому перебуває провідна наукова організація держави, наслідком чого є гострі соціальні проблеми, втрата будь-якої престижності наукової праці.

У проекті рішення, зокрема, зазначалось:

Станом на 1 вересня поточного року Основні напрями бюджетної політики на 2017 р. Верховною Радою України не затверджені. Разом з тим нині Міністерством фінансів України проводиться робота з формування проекту Державного бюджету України на 2017 р., головним розпорядникам державних коштів доведено граничні показники.

Комітет зазначає, що доведені Міністерством фінансів України граничні показники фінансування Міністерства освіти і науки України, Національної академії наук України, національних галузевих академій наук не відповідають вимогам законів України і не враховують зазначені вище пропозиції комітету.

За показниками Міністерства фінансів України потреби Міністерства освіти і науки України задовольняються на 53,1 %, а мінімальні потреби Національної академії наук України та галузевих академій наук на 49,7 %.

За результатами зустрічі Голови Верховної Ради України А. Парубія, голови Комітету з питань бюджету А. Павелка, першого заступника голови Комітету з питань науки та освіти О. Співаковського, міністра освіти та науки України Л. Гриневич із представниками наукової спільноти, яка відбулась 18 квітня 2016 р. під час акції протесту працівників наукової сфери, народними депутатами України поданий проект Закону України реєстр. № 4477 про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» щодо підвищення державної підтримки Національної академії наук України та національних галузевих академій наук. Прийняття цього законопроекту дало б змогу частково призупинити в цьому році руйнівні процеси наукової сфери. **Однак до цього часу вищезазначений законопроект не прийнято.**

Виходячи з вищезазначеного, а також враховуючи надані Міністерством освіти і науки України, Національною академією наук України та національними галузевими академіями наук розрахунки потреб до Державного бюджету України на 2017 р., Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти **вирішив:**

1. Інформацію щодо Основних напрямів бюджетної політики на 2017 р. та проектні показники фінансування освіти і науки з Державного бюджету України на 2017 р. взяти до відома.

2. Вважати, що доведені Міністерством фінансів України показники видатків з Державного бюджету України у 2017 р. не забезпечують мінімальних потреб вітчизняної науки і освіти, не відповідають положенням чинних законів України та посилюють руйнівні процеси в вітчизняній освіті та науці.

3. Рекомендувати Кабінету Міністрів України, Комітету Верховної Ради України з питань бюджету при підготовці проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» неухильно дотримуватися норм Конституції України, чинних законів України та рішень Верховної Ради України щодо розвитку освіти і науки в Україні.

Виходячи з норм Закону України «Про освіту» забезпечити у 2017 р. загальне фінансування освіти в обсязі 7 % ВВП, та згідно з Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність», передбачити поетапне збільшення фінансування науки, визначивши фінансування науково-технічної сфери у 2017 р. в обсязі 0,5 % ВВП, у тому числі Державного фонду фундаментальних досліджень 0,1 % ВВП.

5. Рекомендувати Кабінету Міністрів України доручити Міністерству фінансів України при підготовці проекту Державного бюджету України на 2017 р. у межах обсягів, визначених у пункті 3 Рішення, врахувати наступні

пропозиції головних розпорядників бюджетних коштів щодо видатків з загального фонду Державного бюджету України у 2017 р.:

5.3 Національній академії наук України – 3 629 170,6 тис. грн.

5.4. Національній академії аграрних наук України – 652 493,3 тис. грн.

5.5. Національній академії медичних наук України – 1 560 260,6 тис. грн.

5.6. Національній академії педагогічних наук України – 151 659,6 тис. грн.

5.7. Національній академії правових наук України – 50 003,0 тис. грн.

5.8. Національній академії мистецтв України – 26 172,3 тис. грн.

6. Рекомендувати Кабінету Міністрів України та Міністерству фінансів України:

6.1. розглянути пропозиції НАН України щодо:

6.1.1. участі в технологічному оновленні та інноваційному розвитку галузей економіки та визначити обсяги державного замовлення на реалізацію у 2017 р. проектів:

видобудування та утилізацію залишкового газу;

обладнання та технології для моніторингу та забезпечення стабільності роботи енергосистем;

технології спалювання доступних марок вугілля на вітчизняних теплоелектростанціях;

світлодіодні джерела світла та освітлених систем на їх основі;

продовження ресурсу енергоблоків АЕС;

диверсифікація джерел постачання ядерного палива;

ядерна дослідницька установка «Джерело нейтронів, засноване на підкритичній збірці»;

видобуток корисних копалин, у тому числі нарощування видобутку нафти та газу;

6.1.2. співпраці з високотехнологічними галузями, формування та фінансового забезпечення державних цільових науково-технічних програм:

ракетобудування;

авіабудування;

лікарські препарати та лікувально-профілактичні продукти харчування;

6.1.3. програму робіт в оборонно-промисловому комплексі.